

Bruxelles, 11. listopada 2024.
(OR. en)

14450/24
ADD 1

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	10. listopada 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 470 final
Predmet:	PRILOG Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Planu rasta za Moldovu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 470 final.

Priloženo: COM(2024) 470 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.10.2024.
COM(2024) 470 final

ANNEX

PRILOG

**Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i
socijalnom odboru i Odboru regija**

o Planu rasta za Moldovu

PRILOG

Mjere za pomoć u integraciji Moldove u jedinstveno tržište EU-a (2. stup)

1. Slobodno kretanje robe i integracija u lance opskrbe

- (1) Sklapanje sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvaćanju (ACAA) industrijskih proizvoda kako bi na jedinstveno tržište mogla dolaziti roba proizvedena u Moldovi nakon usklađivanja s relevantnom pravnom stečevinom EU-a.
- (2) Pronalazak potencijalnih načina za povećanje kapaciteta i neovisnosti njezine kvalitetne infrastrukture (uključujući laboratorijsko ispitivanje i nadzor tržišta) te prikupljanje informacija o pristupu tržištu EU-a i prilikama koje se pružaju.
- (3) Promicanje punopravnog članstva moldavskog nacionalnog tijela za normizaciju u tri službene europske organizacije za normizaciju (CEN, CENELEC i ETSI).

2. Olakšavanje zakonite trgovine i prometnih veza te povećanje sigurnosti lanca opskrbe

Koridori solidarnosti od svibnja 2022. doprinose poboljšanju prometnih veza između EU-a, Ukrajine i Moldove, čime se potiče trgovina cestovnim i željezničkim putem te unutarnjim plovnim putovima. Osim toga, Moldova i EU blisko surađuju u području carine, posebno u okviru uzajamnog priznavanja ovlaštenih gospodarskih subjekata (AEO). Moldova bi 2025. trebala pristupiti Konvenciji o zajedničkom proвозnom postupku i potaknuti svoje subjekte da u potpunosti iskoriste proвозni postupak kako bi se olakšao postupak prelaska granice. Razmotrit će se daljnji koraci, uključujući:

- (4) pružanje stručne pomoći u okviru programa Carina kako bi se carinski postupci pojednostavnili i digitalizirali i tako poduprle zakonite poslovne aktivnosti i pripremio teren za interoperabilnost s elektroničkim carinskim okruženjem EU-a;
- (5) omogućivanje daljnjeg pristupa sustavu TRACES;
- (6) pružanje novih prilika za ulaganje u razvoj prioritetnih graničnih prijelaza transeuropske prometne mreže (TEN-T) i integracija moldavskih željezničkih sustava u sustav EU-a, uz tekuća ulaganja koja se podupiru u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF);
- (7) predlaganje produljenja Sporazuma o cestovnom prijevozu nakon prosinca 2025. i usklađivanje zakonodavstva o cestovnom prometu;
- (8) jačanje suradnje s Prometnom zajednicom, među ostalim povećavanjem potpore i pridruživanjem Moldove ciljevima Ugovora o Prometnoj zajednici, posebno akcijskim planovima i izradom izvješća o napretku u usklađivanju s pravnom stečevinom i razvoju mreže TEN-T.

3. Integracija s energetske tržištem EU-a i dekarbonizacija

Na temelju Zajedničkog plana Moldove, Energetske zajednice i Europske komisije pružit će se potpora:

- (9) za razvoj zakonodavstva usklađenog s EU-om i povezanih reformi energetskog tržišta;
- (10) za ulaganje za razvoj konkurentnih i održivih energetskih tržišta, a time i njihovu pripremu za integraciju s unutarnjim tržištem EU-a;

- (11) za pripremu za određivanje cijena ugljika.

4. Integracija u jedinstveno digitalno tržište

Cilj mjera u digitalnom sektoru bit će:

- (12) olakšati prenošenje i učinkovitu provedbu pravne stečevine u području roaminga i telekomunikacija radi integracije u područje EU-a „u roamingu kao kod kuće”;
- (13) podupirati sudjelovanje Moldove u razvoju i primjeni buduće EU-ove lisnice za digitalni identitet i uskladiti nacionalno zakonodavstvo s okvirom za digitalni identitet EU-a i Europskim okvirom za interoperabilnost (EIF) za internetske javne usluge i prekograničnu razmjenu;
- (14) podupirati razvoj i provedbu odredaba Akta o digitalnim uslugama i Akta o digitalnim tržištima (uključujući dodatnu pomoć za uklanjanje posebnih rizika) te istražiti moguće mehanizme za suradnju provedbenih tijela Unije i Moldove;
- (15) i dalje jačati digitalnu infrastrukturu, sigurnost i gospodarstvo Moldove te pomoći u uvođenju širokopojasne mreže i razvoju digitalnih vještina u ruralnim područjima;
- (16) ojačati kibernetičku otpornost ključnih sektora u Moldovi, konkretno usklađivanjem s Direktivom NIS2 i paketom instrumenata EU-a za sigurnost 5G tehnologije; znatno povećati relevantne administrativne kapacitete, a možda i započeti pripremu za pristup Moldove pričuvi EU-a za kibernetičku sigurnost u skladu s Aktom o kibernetičkoj solidarnosti;
- (17) postrožiti provedbu načela i pravila iz europske strategije za podatke, kao što su Akt o upravljanju podacima, Akt o podacima, Direktiva o otvorenim podacima i Provedbena uredba o skupovima podataka visoke vrijednosti.

5. Pristup jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA)

Smanjenjem troškova prekograničnih plaćanja potaknut će se prekogranična trgovina. Moldova radi na nacionalnom zakonodavstvu koje Europsko platno vijeće zahtijeva za sudjelovanje u SEPA-i.

EU će pomoći Moldovi da se uskladi s relevantnim zakonodavstvom EU-a.

6. Druga moguća područja:

- (18) razvijanje strateških partnerstava za sigurnost opskrbe kritičnim lijekovima putem Saveza za kritične lijekove;
- (19) razvijanje usluga povezanih s e-trgovinom, uključujući usluge dostave paketa, turističke usluge i druge aktivnosti, nadovezujući se na plan Srednjoeuropskog ugovora o slobodnoj trgovini (CEFTA), odobren 2020.¹;
- (20) suradnja u području vještina i priznavanja kvalifikacija, uključujući stručne kvalifikacije²;
- (21) razmatranje sudjelovanja u nekim aktivnostima europske mreže javnih službi za zapošljavanje i suradnja s tom mrežom u jačanju kapaciteta moldavskih javnih službi za zapošljavanje;

¹ *Electronic Commerce: Roadmap for dialogue on regulatory issues*, CEFTA, vidjeti [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf).

² [Preporuka Komisije od 15. studenog 2023. o priznavanju kvalifikacija državljana trećih zemalja \(COM\(2023\) 7700\)](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1770).

- (22) dodatno podupiranje povezivanja moldavskog nacionalnog kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), što će doprinijeti transparentnosti vještina i kvalifikacija, među ostalim na temelju rada savjetodavne skupine za Europski kvalifikacijski okvir, i podupiranje novouspostavljene nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir u Moldovi;
- (23) poticanje suradnje u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a posebno promicanje daljnjeg angažmana nacionalnih i regionalnih organizacija u području naukovanja i učenja kroz rad u okviru Europskog saveza za naukovanje;
- (24) sudjelovanje moldavskih subjekata u tematskom području Zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) Europskog socijalnog fonda plus (ESF+);
- (25) olakšavanje pridruživanja Moldove novim relevantnim programima, instrumentima, stručnim skupinama i programima EU-a, kao i njezino sudjelovanje u postojećim inicijativama EU-a.